

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2EMCdo/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	1206211191
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1206211191.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, s o sídlom v Bratislave, Pribinova 2, proti povinnej H. Y., naposledy bývajúcej v U. zastúpenej opatrovníčkou Timeou Mačicovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Bratislava II, o vymożenie uloženej povinnosti a trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 39 Er 2917/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2012 sp. zn. 18 CoE 391/2011 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II z 2. mája 2011 č.k. 39 Er 2917/2006-22, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2012 sp. zn. 18 CoE 391/2011 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 2. mája 2011 č. k. 39 Er 2917/2006-22 v časti výroku o trovách exekúcie a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením z 2. mája 2011 č. k. 39 Er 2917/2006-22 uložil oprávnenej povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 45,42 € v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení uviedol, že odmenu súdnemu exekútorovi zaplatí oprávnená, keďže počas exekúcie došlo k preklúzii práva oprávnenej z exekučného titulu a k následnému zastaveniu exekúcie, čo sa považuje za procesný neúspech oprávnenej. Uviedol, že povinná na plynutie lehôt nemá vplyv, preto náhradu trov exekúcie musí strpieť oprávnená.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením z 19. septembra 2012 sp. zn. 18 CoE 391/2011 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie potvrdil (§ 219 O.s.p.). Povinnej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že k zastaveniu exekúcie nedošlo zavinením povinnej, ale márnym uplynutím času ako objektívnej kategórie a nie je preto možné zaviazat' na náhradu trov exekúcie povinnú. Zodpovednosť za výsledok exekučného konania má oprávnená, keďže ide o jej procesný neúspech (pohľadávka oprávnenej nebola uspokojená). Preto súd prvého stupňa správne rozhodol, keď zaviazal na zaplatenie trov vzniknutých exekútorovi oprávnenu. Ďalej poznamenal, že oprávnená sa obrátila na súdneho exekútora s návrhom na vykonanie exekúcie až rok a pol po tom, čo tak mohla urobiť po prvýkrát (kedy sa exekučný titul stal vykonateľným), čím

podstatne znížila možnosť vymoženia svojej pohľadávky. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako vecne správne, podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 O.s.p.). Navrhol zrušiť uznesenie krajského súdu ako aj okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal porušenie ustanovení § 1, § 2, § 3, § 251 ods. 4 O.s.p., § 196, § 197, § 200, § 203 Exekučného poriadku. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora môže súd uložiť oprávnenej povinnosť nahradiť trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku len ak dôjde k zastaveniu exekúcie jej zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie. V predmetnej veci nebol ale splnený žiaden z týchto predpokladov. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej zavinenie zastavenia exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnená nemohla postup súdu v exekučnom konaní a dĺžku trvania tohto konania nijako ovplyvniť. Poznamenal, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Ďalej uviedol, že riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenému.

Oprávnená sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania. Po právoplatnom rozhodnutí odvolacieho súdu zástupca oprávnenej Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave zaniklo a jeho práva z exekučného titulu prešli na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Povinná sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania, v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa odvolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným. V konaní o mimoriadnom dovolaní neboli procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. namietané, tieto neboli ani zistené.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. (bez ohľadu na to, či generálny prokurátor odôvodnil svoje mimoriadne dovolanie dovolacím dôvodom aj podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) odvolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Túto vadu dovolací súd taktiež nezistil.

Generálny prokurátor namietal, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

V zmysle § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

V zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zvaží, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného (oprávnenej).

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie krajského ako aj okresného súdu v časti trov exekúcie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú

právnú problematiku (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2009, 4 M Cdo 11/2008, 5 M Cdo 20/2011, 6 M Cdo 4/2010, 7 M Cdo 13/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu v časti trov exekúcie zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 veta prvá O.s.p., § 243b ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.